

Norad

Til:

Utenriksdepartementet Seksjon for utviklingspolitikk
Postboks 8114 Dep.
0032 Oslo

Fra: Avdeling for metode og resultater
[Click here to enter text.](#)

Vår ref.:

1201161-4

Arkivkode:

Dato:

21.09.2012

Vår saksbeh.:

Reidun Gjengedal

Notat

Prosjektbeskrivelse IATI-rapportering

Det vil her redegjøres for hva rapporteringsstandarden IATI er, og for hvordan Norad ved Avdeling for metode og resultaters Statistikkteam planlegger å gjennomføre rapporteringen.

Hva er IATI og hvorfor skal vi rapportere

I paragraf 23 i *Busan Outcome Document* har Norge forpliktet seg til å rapportere på «a common, open standard for electronic publication of timely, comprehensive and forward looking information». I juni 2012¹ ble det vedtatt på OECDs utviklingskomité (DAC) sine Working party on Development Finance Statistics og Aid Effectiveness at denne felles åpne standarden er en kombinasjon av standarden til *International Aid Transparency Initiative (IATI)* og DACs rapporteringer CRS++ og Forward Spending Survey. I praksis betyr dette at vi fra å rapportere årlig statistikk (DAC-tabeller og CRS++) nå skal gå over til å rapportere løpende gjennom året. Dette vil ha implikasjoner for hvordan Norad jobber med statistikk, og ikke minst vil det bety en teknisk utvikling for å gjøre en slik rapportering mulig.

IATI er et initiativ for åpenhet i bistanden introdusert i 2008 av DFID i samarbeid med andre bi- og multilaterale givere. Initiativet har utviklet en standard for rapportering av bistandspenger som skal brukes av både giverland, multilaterale organisasjoner og NGOer. Et av målene er at mottakerlandene skal kunne få oversikt over hvilke prosjekter som finner sted, og hva de kan forvente de kommende årene. Den fulle standarden er omfattende, og inkluderer informasjon om pengestrømmer (utbetalte og framtidige/planlagte), resultater og informasjon tilpasset mottakerens systemer.

¹ Se dokument DCD/DAC/STAT/RD(2012)2/RD6/REV1

IATIs krav og ambisjoner

IATI-standarden består av en rekke ulike dataelementer hvorav noen allerede er tilgjengelige i PTA og StatSys (Norads database for bistandsstatistikk). Andre, derimot, innhentes per i dag ikke systematisk, noe som vil være en nødvendighet for å kunne rapportere til IATI. Noen av disse elementene finnes i PTA, men brukes ikke i StatSys, mens andre elementer ikke finnes noen av stedene. Norad anbefaler i første omgang å kun rapportere det som allerede finnes av informasjon, siden full rapportering vil kreve en større redesign av PTA og registreringsrutiner for alle bistandsavtaler som forvaltes.

Det nye med IATI, som Norad anbefaler å etterleve, er i hovedsak:

- Regelmessig rapportering gjennom året, det vil i første omgang si hvert kvartal. Norad utelukker ikke hyppigere rapportering etter hvert. Vi foreslår imidlertid å planlegge for kvartalsvis rapportering, og så kan man etter en periode evt. revurdere dette.
- Planlagte utbetalinger, dvs alle fremtidige utbetalinger som er registrert som planlagt i PTA, for avtaler som allerede er signert. IATI krever at man skal rapportere tre til fem år frem i tid. Open aid/PTA på web planlegger å rapportere fire år frem i tid og Norad anbefaler at vi gjør det samme for å sikre koherens.
- Planlagte utbetalinger skal rapporteres både for enkeltavtaler og som aggregerte tall for de største mottakerorganisasjonene (internasjonale NGOer og multilaterale organisasjoner som definert av OECD/DAC) og for alle mottakerland (hvert land rapportert for seg). Sistnevnte rapportering på mottakerland vil også etter hvert inkluderes i den årlige rapporteringen til DAC. I tillegg skal det rapporteres om tildelte budsjett for departementet og dets underliggende virksomheter.

De viktigste dataelementene Norad anbefaler å utelate er:

- Avtaler i «pipeline», altså i fase A i PTA (skal heller ikke inngå i Open aid/PTA på web). Avtaler i fase A fungerer som et planleggingsverktøy internt, og bør derfor ikke offentliggjøres før de er undertegnet (og overført til fase B). I tillegg inneholder fase A-avtaler ofte lite informasjon, som gjør dem lite interessante for offentligheten.
- Prosjektdokumenter som avtaler, beslutningsdokumenter, søknader og framdrifts- og sluttrapportering. Dette medfører også at vi utelater rapportering av mål og resultater for avtalen og det IATI kaller «terms and conditions», altså betingelser for avtalen. Dette innhentes ikke gjennom PTA, men registreres kun

i arkivsystemet P360. Det vil kreve et betydelig merarbeid å linke disse dokumentene opp mot resten av avtaleinformasjonen som innhentes fra PTA. En egen registrering av resultatinformasjon vil også kreve et betydelig merarbeid fra saksbehandlernes side.

- Betalingsmottaker og informasjon om utbetalinger ut over selve beløpet. Vi rapporterer per i dag på *avtalepartner*, som er Norges juridiske motpart på hvert enkelt prosjekt. IATI etterspør i tillegg rapportering på betalingsmottaker og annen informasjon om hver enkelt utbetaling. Informasjon om betalingsmottakere finnes i PTA, men krever mye arbeid med tilpasning og kvalitetssikring for å kunne inngå i rapporteringen til IATI.
- Tilpasninger av informasjonen til mottakers systemer (ikke ferdigutviklet i standarden enda) og prosjektenes geografiske plassering på subnasjonalt nivå. Denne informasjonen samles ikke inn i dag, og det vil kreve betydelig merarbeid fra saksbehandlernes side om vi skal innhente dette.
- Oppdeling av enkeltprosjekter i prosentandeler når det gjelder mottakerland eller sektor. Denne informasjonen samles ikke inn gjennom PTA i dag. Det vil derfor kreve videreutvikling av PTA, opplæring av saksbehandlere og merarbeid i registreringen om vi skal innhente slik data.

En samlet vurdering tilsier dermed at vi starter med utgangspunkt i rapportering av allerede eksisterende informasjon. Norad anbefaler å vurdere en eventuell utvidelse av rapporteringen på et senere tidspunkt. Dette vil i så fall måtte skje i nært samarbeid med departementet, både for å avklare prinsipielle spørsmål og for en videre teknisk utvikling av PTA.

IATI og Open aid/PTA på web

IATI-rapporteringen og Open aid/PTA på web skal tjene ulike, men delvis overlappende, formål. Det er viktig at arbeidet med IATI-rapporteringen samkjøres med arbeidet som gjøres i Tilskudsforvaltningsenheten (TFE) i UD med Open aid/PTA på web for å sikre at informasjonen er mest mulig lik og at de to plattformene har samme grad av åpenhet. Norad foreslår derfor at IATI-rapporteringen først kommer i gang etter lansering av Open aid/PTA på web som er planlagt 1. mars 2013, og at data som rapporteres til IATI så godt det lar seg gjøre er synkronisert med data som publiseres på Open aid/PTA på web.

Samkjøringen med TFE og PTA kan bli en av utfordringene i rapporteringsarbeidet. Hittil har StatSys blitt oppdatert én gang i året. Siden Norad nå vil innhente data fra PTA hyppigere enn tidligere, kreves dette at utviklingen av StatSys alltid må utføres parallelt med den i PTA. Det kan gjøre hyppigere rapportering enn kvartalsvis

utfordrende. I tillegg bør det ikke være store avvik i dataen mellom den på Open aid/PTA på web og den som rapporteres til IATI. Når førstnevnte oppdateres månedlig mens IATI oppdateres kvartalsvis, kan det likevel forekomme avvik de to månedene IATI-rapporteringen ikke oppdateres.

Teknisk løsning

Oppbyggingen av StatSys er valgt for å kunne rapportere statistikk årlig til OECD. En ny rapporteringsform, både når det gjelder format, innhold og hyppighet, betyr at databasen må utvikles til dette nye formålet.

Etter samtaler internt og med Infospine (IT-konsulenten Norad i dag har supportavtale med) hvor fire ulike utviklingsalternativ har blitt diskutert, anbefaler Norad å gjennomføre den løsningen som er billigst og som krever minst utvikling (for mer informasjon om de ulike alternativene kan statistikkteamet kontaktes). De fire alternativene vil alle gi den samme rapporteringen, forskjellen ligger i den tekniske løsningen og hvordan dataen behandles før rapportering. Den valgte løsningen krever mindre systemutvikling, og vil dermed være raskere å gjennomføre og bidra til at vi raskere kan sette i gang med rapporteringen. Kortere utviklingstid gir også lavere utviklingskostnader. Norad vil revurdere løsningen rundt et år etter prosjektets oppstart på grunnlag av erfaringene som til da er opparbeidet. Dette kan innebære at vi vil velge en annen løsning på et senere tidspunkt.

Ressurser

Utvikling av nye systemer for å rapportere etter IATI-standarden vil medføre økte IT-utgifter i form av utviklingskostnader. I tillegg vil det kreve betydelig arbeid fra statistikkteamets ansatte og dermed ha konsekvenser for teamets arbeid.

Utviklingskostnadene er estimert til 250.000 kroner. Norad planlegger for å benytte eksisterende bemanning på statistikkteamet for å gjennomføre utviklingen. Vi er imidlertid avhengig av tid fra IKT-avdelingen i Utenriksdepartementet for å implementere endringer i databasen.

Kostandene på sikt ved å rapportere hyppigere er imidlertid vanskeligere å estimere. Per i dag har vi en avtale med Infospine om support på 240 timer. IATI-rapporteringen vil inngå i denne supportavtalen, og det kan bli nødvendig å utvide antall supporttimer. Dette anbefaler vi å vurdere ved neste kontraktinngåelse på statistikksystemet som er i 2014. Det er også vanskelig å estimere den økte arbeidsmengden for statsitikkteamet. Vi planlegger å klare denne ekstra arbeidsbyrden med eksisterende personell, men vi vil revurdere dette etter en tid når vi kjenner omfanget av hver enkeltrapportering.

Tidsplan

Med en gang UD har tilsluttet seg prosjektbeskrivelsen vil vi sette i gang med utviklingen. I perioden 15. januar og til 1. mars kan vi ikke utføre endringer i StatSys på grunn av jobbing med den årlige databasen for 2012. Det vil si at StatSys enten må være ferdigutviklet innen 15. januar, eller at alt må vente til etter 1. mars. Vår ambisjon er å gjennomføre første rapportering i løpet av 2. kvartal 2013, da med rapportering av data for 1. kvartal 2013. Den korte tiden innebærer at vi ønsker å komme raskt i gang, og ber derfor om tilbakemelding fra SUP/UD innen **fredag 5. oktober 2012.**